

MODÜL 7

EV KAZALARINDA ALGILANAN ENGELLER

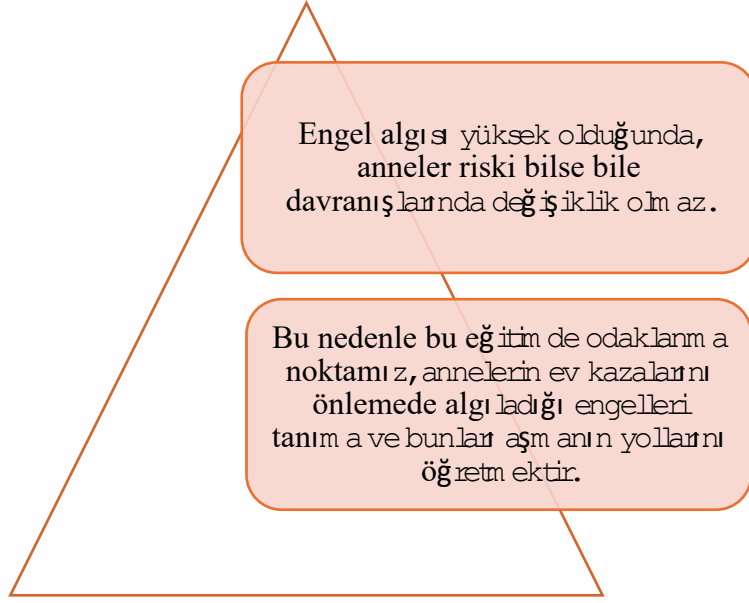
Eğitim modülünün amacı: Bu eğitim modülünün amacı, 0-3 yaş çocuğu olan annelerin ev kazalarını önlemeye yönelik yapılacak uygulamaların önündeki engelleri belirlemek için çözüm yolları geliştirmelerine rehberlik etmek ve yaşam kalitelerini artırmalarına destek olmaktır.

Hedefler:

- Annelerin, ev kazalarını önlemenin önündeki bireysel (annelerin bilgi tutum ve becerileri) ve çevresel engelleri (fiziksel koşullar, aile desteği, sosyoekonomik faktörler) fark etmeleri hedeflenmektedir.
- Eğitim sonunda katılımcıların, bu engellerle başa çıkabilmek için farkındalıklarını güçlendirmeleri ve öz-yeterliklerini geliştirmeleri beklenmektedir.
- Anneler, kendi yaşam tarzlarına uygun ev kazalarını önleme yöntemlerini belirleyerek, karşılaştıkları güçlükleri aşmak adına uygulanabilir ve sürdürülebilir stratejiler geliştirmeyi öğrenirler.

Ev kazaları, 0–3 yaş grubu çocuklarda en sık görülen yaralanma ve ölüm nedenlerinden biridir. Çevre kadar, davranışsal, teknolojik ve duygusal faktörler de ev kazalarının oluşmasında önemli rol oynar.





EV KAZALARINI ÖNLEMENİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER

Ev kazalarını önlemenin önündeki engelleri iki ana grupta inceleyebiliriz;

Bireysel Engeller

- Anneye ait bilgi, tutum ve beceri sorunları

Çevresel Engeller

- Evin fiziksel koşulları, ailenin desteği ve sosyoekonomik faktörlerden kaynaklanan engeller

BİREYSEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• BİLGİ EKSİKLİĞİ

Birçok anne, ev kazalarının nasıl ve ne kadar hızlı olabileceğini tam olarak bilmez.

Örneğin: "Biri dikkatsizlikte bile sıcak çayla yanık olabilir." gerçeğini yeterince içselleştiremez.



Bu görsel yapay zeka ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

“Kaza bilgi eksikliğinden değil, öngörüsüzlükten olur. Bilgi, kazadan korunmak için en güçlü araçtır.”

BİREYSEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Zaman Yönetimi Engeli

Anneler “Yoğunum , evin her yerini kontrol edemiyorum .” düşüncesi içinde olabilir.

Ev işleri, iş hayatı ve çocuk bakımı arasında olan anneler; ev içerisindeki güvenlik kontrollerini geri planda bırakabilir.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

Evin içindeki güvenlik kontrollerinin tamamını bir günde yapamaman normal. Bunun için evde her gün 10 dakikanı alacak ev güvenliği rutinleri oluşturabilirsin.

- Pazartesi: Mutfak kontrolü
- Salı: Banyo
- Çarşamba: Salon vb.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

“Güvenlik büyük adımlarla değil, küçük ama sürekli adımlarla başlıyor.”

BİREYSEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Düşük Öz-Yeterlik (Kendine Güven Eksikliği)

Bazı anneler “Ben beceremem, tekniklerini anlamam” diyerek değişimden kaçınırlar.

Örneğin: dolap kilidini takmamak, çocuk kilidini monte etmemek, yangın alarmını yerleştirmemek.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

Pencereleere çocuk kilidi nasıl takılır, halılara kaydırmaz taban nasıl yapılır birlikte öğrenelim.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

“Sen yaparsan olur. Güvenli bir ev, annenin doğru kullanımıyla başlar.”

BİREYSEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Duyusal Engeller

Bazı anneler “Aşırı koruyucu olmak istiyorum” ya da “Kaza olacaksa olur” gibi kadercilik düşüncesine sahiptir.

Bu, önlem almayı duygusal olarak gereksiz hissettirir.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

Evde alacağımız küçük önlemlerle büyük kazaları önleyebiliriz.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

“Çocuğunu kısıtlamak değil, güvende tutmak sevginin en sade halidir.”

ÇEVRESEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

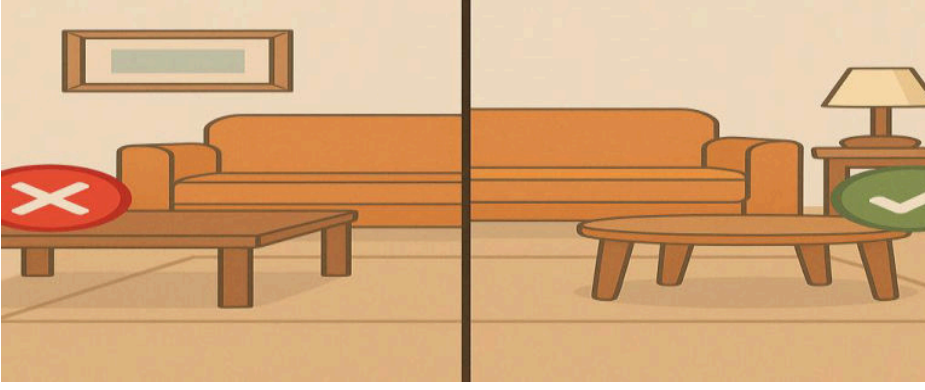
• Mekân Sınırlamaları

Küçük evlerde güvenlik bariyerleri veya kilitli alanlar oluşturmak zor olabilir.

Bazı evlerde ısıtıcı, priz, pencere gibi risk alanları değiştirilemez durumda olabilir.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

- Alandan tasarruf edebileceğimiz bir güvenlik sistemi oluşturabiliriz.
 - Çocuklar için katlanabilir oyun alanı
 - Alan düzenleme ve sadeleştirme
- Gereksiz ürünler çocukların hareketlerini daraltır, düşme ve çarpma riskini artırır.
- Sivri köşeli masa veya sehpa yerine yuvarlak kenarlı mobilyalar tercih edilmelidir.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

- Oturma alanı, oyun alanı ve depolama alanı net biçimde ayrılmalıdır.
 - Asma raf sistemleri (Dar mutfak ve banyolarda tehlikeli malzemelerden çocukları korumak için güvenlidir).

“Küçük ev yoktur, iyi düzenlenmemiş alan vardır.”

ÇEVRESEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Ekonomik Engeller

Bazı aileler için özel güvenlik sistemleri (çocuk kilidi, koruyucu köşe, bariyer vb.) pahalı olabilir.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

- Evde kendi güvenlik sistemimizi yapabiliriz.
 - Kapıların çarpmasını önlemek için eski süngerler veya köpük parçaları kullanılabilir.
 - Halı altı ped yerine silikon taban
 - Priz koruyucu yerine kalın elektrik bandı



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

- Mobilya köşeleri için kalın sünger, bez veya mikrofiber kumaş parçaları koyulabilir.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

ÇEVRESEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Sosyal Destek Eksikliği

Eşin, büyükannenin veya çocukla ilgilenen bireylerin güvenlik önlemlerini gereksiz görmesi anneye yalnızlık ve motivasyon eksikliği hissettirir.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

Evdeki aile büyüklerine nazikçe farkındalık yaratmak

Büyükanneleler genellikle “tecrübeye” dayalı olarak hareket ederler, ancak geçmişteki ev koşulları ile bugünün riskleri farklılık gösterir. Anne şu yöntemlerle deneyebilir:

- “Eskiden evlerde bu kadar elektrikli alet yoktu, şimdi risk daha fazla.”
- “Sen de torununun güvende olmasını istersin, değil mi?”

Faydalı Yöntem:

Büyükanneye “küçük bir görev” vererek sürece dahil edebiliriz.

“Anne, sen de deterjanları raflara koyarsan içim rahat eder.”
Bu şekilde “katılım” sağlanır, eleştirilmez.



Bu görsel yapay zekâ ile oluşturulmuştur. <https://chat.openai.com>

Eşinizi sürece dahil edin;

Çoğu şeyin riski gözle görülür hale gelince ciddiyetle algılanır.
Bu nedenle annenin:

- Kısa videolar, görseller veya haber örnekleri gösteriliyor (“Bak, geçen haftaya benzer bir olay olmuş.”)

Duvara sabitlenmeyen mobilya çocukların üstüne düştü !!!



<https://www.youtube.com/watch?v=V0xOZGYf03k>

- Birlikte önlem alma çalışmasının başlatılması (“Gel bu akşam mobilyaları kontrol edelim.”) çok daha etkilidir.

Amaç:

Eşi suçlamak değil, “birlikte koruma bilinci” oluşturmaktır.

ÇEVRESEL ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

• Kültürel ve Tutumsal Engeller

Bazı ailelerde geleneksel inanışlar (“Çocuğun canı yanmı adan öğrenmez.”) hakimdir.

Bu da önleme faaliyetlerini geciktirir.

Çözüm olarak ne yapabiliriz?

Empatiyle Başlamak, İnançlara Saygı Göstererek Yaklaşmak

Bu tür inançlar genellikle kötü niyetli değil, tecrübelerin toplamıdır.

Dolayısıyla bu ailelerle iletişimde suçlayıcı değil, kalıcı olarak kazandırıcı bir dil kullanılmalıdır.

Örnek: “Evet, biz de çocukken çok oynuyorduk ama şimdi evler daha kalabalık, riskler daha fazla.”

Bu web tabanlı eğitimin, annelere “risk farkındalığı” elde etmekten öte, algılanan engelleri fark ettirip bunları yönetme becerisi kazandırmaktır.